

λογον ὀνομαστικὸν πάλιν τῶν τε ὁμογενῶν ἐμ-
πόρων

« καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, Ῥωμαίων δέ, εἰς ὅλην
• τὴν τῆς Ῥωσίας ἔκτασιν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. »

Ὁ ποιητὴς δὲν διέμεινεν εἰς Ὀδησσόν, ἀλλ' ἐγένετο παιδαγωγὸς εἰς Βουλγαροχώριον τι τῶν περιχώρων, ὅπου ἐρωτεύεται τὴν Σουλτάναν, θυγατέρα ἑνὸς τῶν προεστώτων. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ποιήματος ἀφιερῶται εἰς τοὺς ἀναλάτους ἐρωτᾶς του. Ὁ προεστὸς δὲν συγκατατίθεται κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ συνοικέσιον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνδίδει συμμορφούμενος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς θυγατρὸς καὶ τῆς συζύγου του, ἥτις κλίνει πρὸς τὸν ξένον. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἐρωτόληπτος Θεοταλομάγνης ἐπέζητήσῃ καὶ εὗρεν εἰς τὴν ῥακοποσίαν τὴν παραμυθίαν τῶν αἰσθηματικῶν περιπετειῶν του. Οὕτω δέ, ἐν μέθῃ διατελῶν, προσβάλλει τὸν μόλις δυσωπηθέντα προεστῶτα καὶ ἐξεγείρει τὴν ὀργὴν του. Τὸ συνοικέσιον ματαιοῦται. Οἱ δύο ἐρωτευμένοι ἀποφασίζουσιν νὰ δραπετεύσωσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο ἀκουτυγχάνει, ὁ δὲ ποιητὴς φεύγει μόνος παραιτῶν τὴν Σουλτάναν καὶ παρηγορῶν αὐτὴν μακρόθεν « μὲ ραθασάκια » καὶ στεναγμούς. Ἦτο ἄρα γὰρ ἄξιον λύπης ἡ Σουλτάναν μὴ γενομένη σύζυγός του ; Ἰσως ἦτο τυχρὰ ἀποχωρισθεῖσα ἐν κειρῷ ἐρχομένου, οὐτινος ἡ ἄστατος καὶ ἀνόητος διαγωγὴ καθ' ὅλον τὸν βίον του, καὶ κατὰ τὴν περίοδον ἔτι τοῦ ἐρωτῆς του, ἐδικαίου πληρέστατα τοὺς δισταγμούς του Βουλγάρου προεστῶτος.

Ὁ ἐπίλογος εἶναι παραίνεσις πρὸς τοὺς ἀναγνώστας νὰ μὴ ξενιτεύωνται καὶ περιγραφὴ τῶν δεινῶν τῆς ξενιτείας.

« Ἰδοῦ, αὐτὴν τὴν προκοπὴν ἀπέκτησα 'ς τὰ ξένα ! »

Δὲν ἐπιλέγει ὅμως ὁποῖαν προκοπὴν ἀπέκτησε μετὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἤρχιζεν ἡ Ἐπανάστασις, ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν ἂν ἔστυρε καὶ αὐτός τὸ ξίφος ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ; ἢ προγενεστέρῃ ζωῇ του δὲν παρέχει τεκμήρια ἠρωικῶν τάσεων. Ναι μὲν, μεταξύ τῶν μέσων εἰς ὅσα κατ' ἀρχὰς προσέφυγεν ὅπως διασκεδάσῃ τὸν ἐρωτικὸν πόνον του, « ἀνάγνωσιν δηλαδὴ, ψάλσιμον, » κτλ ἀναφέρει καὶ ἄσματα

« κάποια τῆς πατρίδος

• νὰ στρέψῃ τὴν ἐνθύμησιν τῶν ἐκ τῆς κρησίδος, »

ἀλλ' εἰς τοῦτο περιορίζεται ἢ ἐπὶ τῆς ψυχῆς του ἐπίδρασις τῶν πατριωτικῶν τοῦ καιροῦ ἐκείνου ποιημάτων. Καὶ ὅτε δὲ ὁ φίλος καὶ συμπολίτης του Πούρας, ἐνθουσιῶν, ἀναγγέλλει ὅτι ἀπεκαλύφθη εἰς Ὀδησσόν

« τοῦ Ρήγα τὸ μυστήριον τῆς Ἰερᾶς φαρίας, »

καὶ τὸν προτρέπει νὰ συνακολουθήσῃ μετ' αὐτοῦ ὄσους ἐτοιμαζόνται « νὰ κινήσουν, » ὁ ἡμέτερος

ποιητὴς μένει ἀνάληπτος. Πῶς, λέγει, πῶς νὰ συντρέξω,

« πῶς νὰ σταθῶ εἰπέ μου,

• ἀφοῦ δὲν ἔπιασα ποτὲ ἄρμα 'ς τὰ χεῖρά μου ; »

Εἰς μάτην ὁ Πούρας προσπαθεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὸν τὸν πατριωτισμὸν ὑπὸ τοῦ ὁποίου φλέγεται, εἰς μάτην ἐπικαλούμενος τὰ ὀνόματα τοῦ Λεωνίδα, τοῦ Περικλέους, ἐρωτᾷ

« τί μᾶς χρειάζεται ζωὴ χωρὶς ἐλευθερίαν ; »

ὁ ἐρσστής τῆς Σουλτάνας ἠμολογεῖ ἀφελῶς ὅτι δὲν ἦτο ἐπιδεικτικὸς τοιοῦτου ἐνθουσιασμοῦ.

« Ἀγκαλὴ καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἐγὼ μὲν δὲν ἠσθάνθην

• Κανένα ἐνθουσιασμόν, μάλιστα ἐπικράνην. »

Καὶ ἀναχωρεῖ ὁ Πούρας μόνος ὅπως ἀγωνισθῇ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ὁ δὲ Δημήτριος Παππᾶ Νικολάου μένει εἰς τὸ παρὰ τὴν Ὀδησσὸν Βουλγαροχώριον, πλησίον τῆς Σουλτάνας. Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἐνεφορεῖτο αἰσθημάτων ἠρωικῶν, τῷ ὀφείλεται τοῦλάχιστον ἐπαινος ὅτι δὲν ἠθέλησεν ὡς πρὸς τοῦτο νὰ ἐξκαπατήσῃ οὔτε αὐτὸν οὔτε τοὺς ἀναγνώστας του. Προτιμητέα χιλιάκις ἢ εἰλικρινειὰ του ἀπὸ τὴν ψευδῇ ἐπίδειξιν ἀρετῶν ἀνυπάρκτων. Ὁ πτωχὸς ποιητὴς παριστᾷ ἑαυτὸν ὁποῖος εἶναι καὶ μᾶς δίδει ὅ,τι ἔχει. Δὲν δικαιοῦμεθα νὰ ἀπαιτήσωμεν πλεῖότερον πρὸ αὐτοῦ.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΡ ΕΛΛΗΣΙΝ

[Συνέχεια. Βλ. σελ. 182]

Τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ἔκδοσιν ὁ μὲν Μ. Παρχνίκας ἀνέγραψεν εἰς τὰ 1808, ὁ δὲ μαρκήσιος de St-Hilaire εἰς τὰ 1818, ἀμφότεροι πλημμελῶς, μόνος δὲ ὁ Α. Π. Βρετὸς ὀρθῶς ἀνέγραψε τὰ κατ' αὐτὴν, σημειώσας, « Ἀθηνᾶ, ἡ ἐφημερὶς φιλολογικὴ, ἐπιστημονικὴ, πολιτικὴ καὶ ἐμπορικὴ ὑπὸ τῆς ἐταιρείας τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐν Παρσισίοις ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ I. M. Ἐβεράρτου εἰς 8 » (Νεοελλ. φιλ. τ. β' σ. 202) Τοῦτο ἀποδείκνυται ἐξ αὐτῆς τῆς περὶ ἐκδόσεως τῆς Ἀθηνᾶς ἀγγελίας ἐχούσης ὡδε :

« Φιλόμουσοι ὁμογενεῖς Ἑλλήνες,

» Ἀφ' οὗ τὸ Ἑλληνικὸν γένος ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται τὴν κατὰστασίν του, σπεύδει ἀκαταπαύστως νὰ τὴν θεραπεύσῃ, καὶ νὰ ἀνακτήσῃ, ὅσον δύναται, τὰς προγονικὰς ἀρετὰς του. Μάρτυρες τὰ εἰς διάφορα μέρη νεοσυστηθέντα σχολεῖα ἢ φροντίς περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὅσοι μέλλουσι νὰ σχολαρχώσιν εἰς ταῦτα διδασκάλων. Μάρτυρες οἱ νέοι Ἑλλήνες, διεσπαρμένοι εἰς τὰς περιφανεστέρους τῆς Εὐρώπης μητροπόλεις, καὶ σπουδάζοντες μὲ εὐγενῆ φιλοτιμίαν νὰ μεταφέρωσιν ἕκα-

στος ὅποιονδήποτε κόσμον εἰς τῆς φιλάτης πατριδος τὴν γύμνωσιν, ἀπὸ τοὺς μεγάλους καὶ λαμπροὺς τῆς Εὐρώπης θησαυροῦς, τῶν ὁποίων τὰ κεφάλαια χρεωστῶνται εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μάρτυρες οἱ ποιμενάρχαι μετὰ τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῶν ὁποίων ὁ ἔνθεος ζῆλος, καὶ αἱ πρὸς τὸν πατέρα τῶν φώτων εὐχαὶ ἀποβλέπουσιν εἰς τὸν φωτισμὸν τοῦ λογικοῦ των ποιμνίου. Μάρτυς καὶ ἡ πρόθυμος χρηρηγία τῶν φιλογενῶν μας ἐμπόρων, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὴν ἀγαθοεργίαν ἡ πατρις Ἑλλάς ἐλπίζει πολλὰ περισσότερα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, εἰς παντός Ἕλληνας ψυχὴν ἤρχισε ν' ἀναρριπίζηται ὁ τῆς φιλομαθείας σπινθῆρ. Ὅλων αἱ βουλαὶ τείνουσιν εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν· ἕκαστος ἐργάζεται τὸ ἀγαθόν, καὶ συνεργεῖ εἰς τὸ καλόν, ἐπιθυμεῖ τὴν βελτίωσιν τοῦ γένους καὶ εὐχεταὶ τὸν φωτισμὸν του.

» Ἀπὸ τοιοῦτον πατριωτισμὸν, καὶ τοιαῦτα ἐλληνικὰ φρονήματα κάτοχος ἡ ἑταιρεία μας, ἀγγέλλει εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ἔργον κοινωφελές, καὶ δυνάμενον νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ σκοπούμενου κοινῷ ἀγαθοῦ. Αἱ καθημεριναὶ μας συζητήσεις καὶ σκέψεις περὶ τοῦ τί δύναται νὰ διεγείρῃ τὴν φιλομαθειαν τοῦ γένους, καὶ ν' αὐξήσῃ τὰς γνώσεις πάσης τάξεως ὑποκειμένων, μᾶς παρέστησε περιοδικῆς τινοῦ ἐφημερίδος τὴν χρείαν. Πολλοὶ τῶν πεπαιδευμένων εὐρωπαίων, καὶ μάλιστα ὁ φιλέλληνας καὶ φιλόμουσος κ. Φιρμίνος Διδότος, ἐπήνεσαν τὸν σκοπὸν μας, καὶ μετὰ τὴν φιλοσοφικὴν των φιλανθρωπίαν μᾶς ἐπεδαψίλευσαν, ὅπως ἡ βαθεῖα των κρίσις καὶ ἡ παιδεία τοὺς ὑπαγόρευσαν συμβουλὰς, καὶ μᾶς εὐκόλυναν τὰ εἰς τὸν σκοπὸν μας ἐπιτήδεια μέσα.

» Καὶ ὅτι μὲν τὸ γένος ἐγνώρισε μέχρι τοῦδε τὸ προξενούμενον ὄφελος ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, εἰς τοῦτο κάνεις καὶ ἀπὸ τοὺς ὁπωσοῦν φρονούντας δὲν δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ· ἡ προθυμία, μὲ τὴν ὁποίαν τὰς ὑποδέχεται, καὶ ἡ σπουδή, μὲ τὴν ὁποίαν τὰς ἀναγινώσκει, δεικνύουσι πραγματικῶς ὅτι τὸ γένος εἶναι καταπεισμένον περὶ τῆς ἀπὸ τούτων ὠφελείας. Διὰ τοῦτο μυρίων ἐγκωμίων ἄξιός ἐστίν ὁ σοφολογιώτατος καὶ σεβάσιμος Ἄνθιμος Γαζής· ἄξιός καὶ οἱ διαδεχθέντες αὐτὸν κ. ἐκδόται τοῦ Λογίου Ἐρμού ἄξιός καὶ ὁ ἐλλόγιμος καὶ φιλογενῆς ἐκδότης τοῦ «Τηλέγραφου.»

» Ἄλλ' ἄρα γε ἤθελεν εἶσθαι εὐκαταῖον διὰ τὸ ἀναγεννώμενον πανελλήνιον, ἐάν τις ἠναγκάζετο νὰ καταπέσῃ, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῶν καλῶν ἔχει καὶ ἐπακόλουθα ὠφελιμώτατα; Ἐάν ὁ Λ. μας Ἐρμού καὶ ὁ Τηλέγραφος ἦσαν ἀρκετοὶ νὰ χωρέσουν ὅ,τι καλὸν καὶ λόγου ἄξιον εἶναι καὶ γίνονται, ματαῖα ἤθελε φανῆν ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις. Τὸ πλῆθος ὁμῶς τῶν ἐφημερίδων, αἱ ὁποῖαι καθ' ἑκάστην ἐκδίδονται εἰς τὰ σοφὰ τῆς Εὐρώπης ἔθνη, μᾶς πληροφοροῦσι τὸ ἐναντίον. Εἰς τὴν λαμπρὰν καὶ σοφὴν τῶν Παρισίων πόλιν ἐκδίδεται καθ' ἡμέραν ἐφημερίς ἰδιαιτέρα εἰς καθὲν εἰ-

δος ἐπιστήμης καὶ τέχνης, καὶ, τὸ ὅποιον εἰς ἡμᾶς θέλει φανῆ θυμαστόν, πολλαὶ ταυτόχρονα διὰ τὸ αὐτὸ εἶδος. Ἀπὸ ταύτας ὅλας καὶ ἀπὸ τὰς τῶν ἄλλων γενῶν θέλει κοσμεῖσθαι καὶ ἡ ἰδική μας Ἐθνη, ὄνομα, τὸ ὅποιον ἔλαβον ἀπὸ ἡμᾶς οἱ εὐρωπαῖοι εἰς τὴν ἐξέχουσαν τῶν ἐφημερίδων των, καὶ τὸ ὅποιον δικαιοτέρα ἡμποροῦμεν νὰ δώσωμεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἰδικήν μας.

» Ἡ Ἐθνη μας θέλει περιέχει φιλολογικὰς, ἐπιτημοικὰς, πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἀγγελίας· ἐν συντόμῳ πᾶν ὅ,τι εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τοῦ γένους ἀρμόδιον ν' ἀπαρυσθῶμεν δυνάμεθα ἀπὸ τὴν σοφὴν Εὐρώπην· μεταξύ τούτων θέλουσιν προθύμως καταχωρίζεσθαι, ὅσα ἢ μεταφράζουσιν ἢ συγγράφουσιν περιέργα καὶ ὠφελιμα οἱ σπουδαῖοι ὁμογενεῖς. Περαιτέρω νὰ ἐκτεινώμεθα συνιστῶντες τὸ ἀπ' αὐτῆς ὄφελος, βλέπομεν, ὅτι εἶναι περιττόν. Ἀφίνομεν νὰ τὸ ἐκτιμήσουσιν οἱ φιλόμουσοι ἀναγνώσται.

» Ἡ ἐφημερίς μας θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκδίδεται εἰς χαρακτῆρας καὶ χάρτην ὡς οἱ ἀνά χεῖρας. Δις τοῦ μηνὸς θέλουσιν στέλλεσθαι ἀνά δύο τετράδια. Ἡ τιμὴ, διὰ τὰς ἀδράς τοῦ τύπου τῶν Παρισίων καὶ τῆς ἀποστολῆς δαπάνας, διορίζεται ἐτησίως φράγκα 40, τῶν ὁποίων τὸ τεταρτημόριον θέλει πληρόνεσθαι ἀνά τριμηνίαν μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τετραδίων. Παρακαλοῦμεν τοὺς φιλομούσους ὁμογενεῖς νὰ εὐκόλυνωσιν τὴν διάδοσιν τοῦ τοιοῦτου καλοῦ μετὰ τὴν γενναίαν των συνδρομὴν· παρακαλοῦνται δὲ ν' ἀναλάβωσιν τὴν ἐπιτροπὴν τῆς καταγραφῆς οἱ κύριοι...

» Ἡ ἑταιρεία μας συγχροτεῖται ἀπὸ μέλη, τὰ ὁποῖα πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰδήμονα καὶ τῶν φιλολογωτέρων καὶ κλασικωτέρων τῆς Εὐρώπης γλωσσῶν, διατρίψαντα εἰς πολλὰ τῆς Εὐρώπης μέρη, δύναται νὰ ὑποσχεθῶσιν τὴν ὅσον ἐνδέχεται ἐνός τοιοῦτου ἐπιχειρήματος τελειοποίησιν.

» Τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν θέλουσιν διευθύνεσθαι εἰς Παρισίους παρὰ τῷ τυπογράφῳ M^r. Firmin Didot, rue Jacob, n° 24.

» Παρακαλοῦνται δὲ οἱ ἐπιστάται νὰ ἐπιμεληθῶσιν τὴν ἀποστολὴν τῶν καταλόγων τῶν συνδρομητῶν περὶ τὰ ἀρχὰς ἢ τὰ μέσα τοῦ δεκεμβρίου μηνός, διὰ νὰ γένη ἡ ἐναρξίς τῆς ἐφημερίδος μας μετὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου ἔτους. Ἐν Παρισίοις τῆ 1^η. Σεπτεμβρίου 1818. Οἱ ἐκδόται Χριστόφορος Σ. καὶ Θ. Ρ. καὶ Ι. Ε. καὶ Δ. Σ.

Καίτοι οἱ τακτικοὶ τῆς Ἐστίας ἀναγνώσται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐν τῷ Γ' τόμῳ αὐτῆς (σ. 249) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν, «Ἑλληνες ἐορτάζοντες τὸ πάσχα ἐν Παρισίοις, ἐν ἔτει 1819» δημοσιευθείσης συγκινητικῆς περιγραφῆς, ἐσηματίσαν πάντως ἰδέαν περὶ τοῦ ὕφους τῆς ἐφημερίδος ταύτης, οὐχ ἤττον μετηνέγκαμεν καὶ τὴν ἀγγελίαν, δι' ἧς οἱ τῆς Ἀθηναῖς ἰδρυταὶ προανήγγειλαν τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς, ἵνα τὸ μὲν παράσχω-

μεν αὐτοῖς ἀσφαλέστερον γνώμονα ἐκτιμήσεως, τὸ δὲ ἐξηγήσωμεν τοὺς λόγους τοῦ βραχυβίου τῆς Ἀθηναῖς, ὅπερ ὑπέδειξε μὲν ὁ Α. Π. Βρετὸς (Νεσελ. φιλ. τ. 6' σ. 202), σημειώσας, « τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐξεδόθησαν μόνον ἑξ τετράδια, τὸ μὲν ἄ κατὰ τὴν 28 φεβρουαρίου, καὶ τὸ Γ' κατὰ τὴν 15 μαΐου, » ἀλλὰ δὲν διεσαφήνισε καὶ τὰς αἰτίας αὐτοῦ.

Μὴ εὐμοιρήσαντες νὰ ἴδωμεν, ἔστω καὶ ἐν τετράδιον τῆς Ἀθηναῖς, δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν, ἐπὶ τῶν γραφομένων αὐτῆς στηριζόμενοι, ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ διήκοντος ἐν τοῖς τετρακδίοις αὐτῆς ἀφορῶντες ὁμῶς εἰς τὰς ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀγγελίᾳ ὑποτιπούμενας ἰδέας, πιστεύομεν ὅτι δὲν ἀριστάμεθα τοῦ ἀληθοῦς, ἰσχυρίζομενοι ὅτι διὰ τῆς Ἀθηναῖς συγκεκριμένοι πως ἰδέαι περὶ ἐθνικῆς συντάξεως καὶ πολιτειακῆς σκέψεως ἤρξαντο νὰ ἐγκαταστειρῶνται παρὰ τῷ ὁμογενεῖ δημοσίῳ, εἰς οὗ τὰ ὅσα ἤρχισαν νὰ ἀντηχῶσι λέξεις, λησμονηθεῖσαι ὑπὸ τῆς γεηροκαυίας Εὐρώπης, καθωρόσης μετ' ἐκπλήξεως τοὺς τέως αὐτοκαλουμένους Γραικοὺς, ἀναλαμβάνοντας τὴν γησίαν αὐτῶν ἐθνικὴν προσηγορίαν τοῦ "Ελληνοῦ, σκεπτομένου περὶ ἀναγεννήσεως, ὁμιλοῦντας περὶ πκτρίδος, λυπουμένους διὰ τὴν γύμνωσιν αὐτῆς, καὶ ἐργαζομένους διὰ τὴν πκλιγενεσίαν τῆς.

Ἡ πολιτεία αὕτη τῆς Ἀθηναῖς ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς τότε αὐστριακῆς λογοκρισίας, ἧτις, δουλειούσα ὑπὸ τὰς θεοκρατικὰς ἀρχὰς τῆς ἱερᾶς λεγομένης συμμαχίας, ἐξηγείροτο ὀργίλως κατὰ πάσης λαϊκῆς φωνῆς, πολλῶν δὲ μᾶλλον, ὅταν αὕτη ἀνεδίδοτο ἐκ δουλεύοντος λαοῦ, ἐφιέμενου ἀναγέννησιν. "Ὅθεν ἄμα τῇ ἐκδόσει τῶν πρώτων ἀριθμῶν τῆς Ἀθηναῖς, ἐκινήθη κατ' αὐτῆς ἡ αὐστριακὴ λογοκρισία, καὶ ἀπηγόρευσε τὴν εἰς τὰς αὐστριακὰς κτήσεις εἴσοδον τοῦ φύλλου τούτου.

Ναὶ μὲν οἱ τούτου ἐκδόται, παραπονούμενοι ἐπὶ τῇ ἀπαγορεύσει ταύτῃ τῇ καταργούσῃ τὰ τῆς συντηρήσεως τοῦ φύλλου αὐτῶν μέσα πρὸς ἄλλοις ἔγραφοι, « .. ἀλλ' εἰς τοῦτο (τὴν τῆς Ἀθηναῖς ἀπαγόρευσιν) ὑποπευόμεθα ὅτι συνεισέφερον αἱ ῥαδιουργίαι μισοκάλων τινῶν. . . νῦν χόμεθα ἐν τοσοῦτῳ νὰ μὴ ἦσαν Ἕλληνας οἱ τοιοῦτοι μισόκαλοι καὶ πκρακλυόμεν τὴν ἐν Βιέννῃ φιλόμουσον τῶν ὁμογενῶν ἀδελφότητα νὰ λάβῃ φροντίδα εἰς τὴν ἀταξίαν ταύτην, ἧτις πρέπει νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴν των, διότι γίνεσθαι κατ' ἀρέσκειν δύο ἢ τριῶν, οὔτινες, βέβαιον εἰς τὰ κινήματά των κατὰ τῆς Ἀθηναῖς, ἔχουσι τὴν ἀνδρείαν νὰ εὐχηθῶσι τὴν καλὴν προκοπὴν ταύτης καὶ στερέωσιν, » δι' ὧν ὑπαινίσσοντο τοὺς περὶ τὸν Λόγιον Ἐρμούην, ὡς προκαλέσαντας τὸ κατὰ τῆς Ἀθηναῖς μέτρον τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως· καὶ μὲν τὴν μομφὴν ταύτην ὑπεστήρι-

ζέ πως καὶ ἡ Καλλιόπη, δι' ὧν ἐν τῷ ἰγ' αὐτῆς ἀριθμῷ ἔγραφεν, ἰσχυρίζομένη ὅτι οἱ ἐκδόται τοῦ Λογίου Ἐρμού ἰπάσχισαν ἀμέσως καὶ ἐμέσως νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκδοσὴν πολλῶν ὀφελίμων συγγραμμάτων τόσον περιοδικῶν, καθὼς καὶ διδασκτικῶν ἀλλ' ἢ ἀγανάκτησις μετ' ἧς οἱ ἐκδόται τοῦ Λογίου Ἐρμού ἀπέκρουσαν τοὺς ὑπαινιγμούς καὶ τὰς μομφὰς ταύτας, ὡς καὶ τὸ εἰλικρινὲς τῶν εὐχῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἀθηναῖς, διατυπωθεῖσῶν οὐ μόνον ἐν τῷ Λογίῳ Ἐρμῷ (φυλ. τῆς 15 ἀπριλ. 1819) ἀλλὰ καὶ ἐν ἐπιστολῇ ὄλως ἰδιωτικῇ (Ἴδε τὴν ἀπὸ 16 μαρτίου 1819 ἐπιστολὴν τοῦ Θ. Φαρμακίδου καὶ Κ. Κοκκινάκη πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις Νικολόπουλον ἐν σ. 609 τοῦ Γ' τ. τῆς Ἐστίας) πείθουσιν ἡμᾶς, ὅτι τὸ ἀσύμφωνον τῶν πολιτικῶν δόξασι τῶν ἀναπτυσσομένων ἐν τῇ Ἀθηναῖ πρὸς τὰς θεωρίας τῆς τότε αὐστριακῆς πολιτικῆς ἐπέσπασε κατὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης τὸ αὐστηρὸν ἐκεῖνο μέτρον, τὸ ἀποσβέσαν συντόμως τὴν λυχνίαν τῆς Ἀθηναῖς δι' ἔλλειψιν ἐλαίου.

Ὁ μαρκησίας de St-Hilaire, ἀγνωστὸν πῶς στηριζόμενος, θέλει ἀρχιτυνάκτῃν τοῦ φύλλου τούτου τὸν ἐξ Ἀνδριτζαίνης μὲν καταγόμενον, ἐν Σμύρνῃ δὲ γεννηθέντα Κωνσταντῖνον Νικολόπουλον, οὗ τὸ πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς μετὰ συντόμων βιογραφικῶν σημειώσεων ἐδημοσίευσεν ἡ Ἐστία ἐν σ. 593 τοῦ Γ' αὐτῆς τόμου· ὁ ἰσχυρισμὸς ὁμῶς οὗτος τοῦ μαρκησίου ἐλέγχεται ἀνακριβῆς. Ἐὰν ὁ Νικολόπουλος ἦν ὄντως ἀρχισυντάκτῃς τοῦ φύλλου τούτου, ἐν στεναῖς πρὸς τοὺς ἐκδότας τοῦ Λογίου Ἐρμού σέβεσιν εὐρισκόμενος, καὶ εἰς τῶν συνεργατῶν αὐτοῖς τυγχάνων, θὰ ἔσπευθε πάντως νὰ δημοσιεύσῃ ἐν καιρῷ τὴν περὶ ἐκδόσεως τῆς Ἀθηναῖς ἀγγελίαν διὰ τοῦ Λογίου Ἐρμού, καὶ δὲν θὰ διεκράτει αὐτὴν ἐξάμηνον σχεδὸν ὅλον, ὅπως παραδῶσθαι αὐτὴν εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς Ἀθηναῖς (ἴδε τὴν ἀνωτ. μνημονευθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Θ. Φαρμακίδου καὶ Κ. Κοκκινάκη)· ἀκριβεστέρην ἄρα ἡγοῦμεθα τὴν πληροφορίαν τοῦ Α. Π. Βρετοῦ, γράφοντος, « συντάκται αὐτῆς ἦσαν διάφοροι νέοι Ἕλληνας, μαθητεύοντες ἐν Παρισίοις, » ὅπερ βεβαιῶσι καὶ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν ὀνομάτων, τῶν ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τεθέντων.

Συγχρόνως τῷ 1819 καθιδρύθη ἐν Παρισίοις ἡ «Μέλισσα, ἡ ἐφημερὶς ἑλληνικὴ ἐκδιδομένη ὑπὸ Σ. Κόνδου Κερκυραίου, ἰππέως τοῦ τάγματος τῆς τιμῆς, πρώην κριτοῦ καὶ μέλους τῶν τῆς Κερκύρας ἀρχείων. Ἐν Παρισίοις ἐκ τῆς τυπογραφίας τοῦ Α. Βοβαίου, » εἰς σχῆμα 8. Καίτοι δ' ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ αὐτῆς ἀνεγίωσκοντο, « τὸ περιοδικὸν τοῦτο σύγγραμμα ἐκδίθηται τρίς ἢ τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ διὰ συνδρομῆς ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων, » ἐντὸς τοῦ 1819 δὲν κατωρθώθη ἀλλ' ἡ ἐκδο-

σις ἐνὸς φυλλαδίου ἐξ 112 σελίδων τῷ ἐπομ-
νῷ 1820 ἔτει τῇ συμπράξει « Ἀγαθόφρονος Λα-
κεδαιμονίου, πολίτου τῶν Παρισίων, » ὑφ' ὃ ψευ-
δώνυμον κατὰ τὸν Α. Βρετὸν ἐκρύπτετο δὲ μνημονευ-
θεὶς Νικολόπουλος, ἑτέρου φυλλαδίου, ὅπερ ὡς συνέ-
χεια τοῦ προηγουμένου δὲν ἔφερε νέαν σελίδωσιν,
ἀλλὰ συνεχίσκατο τὴν τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου,
ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 113 καὶ προχωρήσαν
ἄχρι τοῦ 242. τῷ 1821 τῇ συμπράξει μὲν
καὶ πάλιν τοῦ Ἀγαθόφρονος, δαπάνη δὲ « τοῦ
γενναϊοτάτου καὶ εὐκρινοῦς αὐτοῦ φίλου κυρίου
Φιλαρῆτου Μετριοφρονίδου, διδασκάλου τῆς ἑλ-
ληνικῆς φιλοσοφίας κλπ » ἐξεδόθη γ' τεῦχος, οὐ-
τινος ἡ σελίδωσις ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 243
καὶ προχωρεῖ μέχρι τοῦ 339. Ἐκαστον τῶν τευ-
χῶν τούτων οἰοεὶ ἔμβλημα, πρὸς τῷ ἐκτυπώμα-
τι μελίσεως ἐκτετυπωμένα φέρει τὰ ἐπόμενα λό-
για τοῦ Μ. Βασιλείου πρὸς τοὺς νέους, « ἀι μέλισ-
σαι οὔτε ἄπασι τοῖς ἄνθεσι παραπλησίως ἐπέρ-
χονται, οὔτε μὲν οἷς ἂν ἐπιπτώσιν ὅλα φέρειν ἐ-
πιχειροῦσιν· ἀλλ' ὅσον αὐτῶν ἐπιτήδειον πρὸς
τὴν ἐργασίαν λαβοῦσαι, τὸ λοιπὸν χαίρειν ἀ-
φῆκν. »

Περὶ τοῦ Μουσείου γινώσκωμεν ἐξ ἀνακοινώ-
σεως ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Αὐγούστου 1859 τοῦ
ἐν Τριπόλει Α. Κ. Παπαζαφειροπούλου πρὸς
τὴν διεθυσιν τῆς Παρθώρας, ὅτι ἐξεδόθη ἐν
φυλλάδιον αὐτοῦ τῷ 1819· ἰδοὺ τί περὶ τούτου
ἐπὶ λέξει ἀναγινώσκωμεν, « Μουσείον· ἡ ἐφημερίς
ἑλληνικὴ, φιλολογικὴ, ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνικὴ,
ἐκδιδομένη ὑπὸ Παναγιώτου Ἰωαννίδου· φυλ-
λ' ἐν Παρισίοις ἐκ τῆς τυπογραφίας Α. Βελή
1819. Ἀγνοοῦμεν ἐὰν ἐξεδόθησα καὶ ἕτερα φυλ-
λάδια. » (Πανθ. τ. Ι σελ. 260).

Τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἴριδος, περὶ ἧς οὐδεὶς ἄχρι
τοῦ νῦν λόγον ἐποίησατο, πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ
Λογίου Ἐρμοῦ, οὐτινος ἐν φυλλάδιῳ τῆς 15
ἀπριλίου 1819 ἀναγινώσκωμεν τήνδε τὴν προ-
κήρυξιν.

« Τοῦ ἑλληνικοῦ γένους ἡ πρὸς τὰ φῶτα ὁρμὴ
ἄρχισε νὰ προσηλόνῃ σπουδαίως τῆς φωτισμένης
Εὐρώπης τὴν περιέργειαν. Γνωστὴ λοιπὸν ἡ σω-
τήριος αὕτη κίνησις, ὅσον προβαίνει νὰ γίνηται,
καὶ δυνάμεις ἅμα νὰ προσκτᾶται εἰς αὔξησιν, ἤδη
μάλιστα' ἐν ᾧ μίαν καὶ μόνην θερμουργὸς φωνὴ ὑπὲρ
τῶν δικαίων τῶν ἐθνῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητος
ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸ ἄλλον τῆς οἰκουμένης ἀν-
τηχεὶ θριαμβεύουσα, χρέος εἶναι ἑλληνικώτατον.

Μὲ τοιοῦτον διπλοῦν σκοπὸν, νὰ ἀναγγέλλῃ
δηλαδὴ, α', ἀλλὰ μὲ ἀδέκαστον φρόνημα, εἰς τοὺς
φίλους τῆς Ἑλλάδος τῶν γνώσεών της τὴν κα-
τάστασιν, καὶ β' νὰ διαιδῆ μὲ πατριωτικὴν δρα-
στηριότητα εἰς τὴν πάτριον γῆν τὰ καλὰ τῆς
σοφῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ἰδιαιτέρως τῆς Βρεττανικῆς,
ὑπερτάτης ἑδρας Μουσῶν καὶ ἐλευθερίας, σύγγραμ-

μα ἑλληνικόν, Ἴρις, ἢ τὰ νῦν ἑλληνικὰ—
ἀπὸ τοὺς Λονδίνους τύπους προκύπτει, ἐκ-
δήμων ἑλλήνων σπουδῆ, καὶ συνδρομῆ ἀνδρῶν
φιλελλήνων.

» Τέσσαρα φύλλα εἰς δ' ἄπαξ τοῦ μηνὸς εἶναι
τῆς Ἴριδος ἡ περίοδος. τρία σελλίδια καὶ ἡμισυ
ἢ τιμὴ των, καὶ οἱ συνδρομηταὶ καταγράφονται
παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ κυρίῳ Murray, Alber-
marle Street, ἐν Λονδίῳ. »

Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ἐπὶ πόσον καιρὸν
ἐξεδόθη ἡ ἐφημερίς αὕτη, ἧς φύλλα καθ' ἃ ἡ-
κούσαμεν, σώζονται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Λονδί-
νου, ὅθεν τῶν ὁμογενῶν τις δύναται νὰ παράσχη
πλείονας πληροφορίας τῷ ἑλληνικῷ δημοσίῳ πε-
ρὶ τοῦ ἐν ἔτει 1819 ἐν Λονδίῳ ἑλληνικοῦ τούτου
δημοσιογραφικοῦ ὄργανου, δι' οὗ κλείει ἡ πρὸ
τοῦ 1821 περίοδος τῆς ἑλληνικῆς ἐφημερι-
δογραφίας.

X.

Η ΣΤΙΞΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ.

Ἀπανταχοῦ γῆς εἶναι συνηθεστάτη ἡ στίξις
τοῦ δέρματος· παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς
περιορίζεται ἐν τῷ ὄχλῳ, μάλιστα δὲ τῷ ναυ-
τικῷ. Οἱ ναῦται τῆς βορείου καὶ τῆς δυτικῆς
Εὐρώπης στίξουσι θαλάσσια τέρατα, οἱ στρατιῶ-
ται ὅπλα, οἱ ἐρωτόληπτοι καρδίαις, ἄλλοι ὀνόμα-
τα, χρονολογίας. Ἡ ἄγρία αὕτη συνήθεια καὶ ἐν
Ἑλλάδι δὲν εἶναι ἄγνωστος· οἱ χυδαῖοτάτοι ἐκ
τοῦ ὄχλου στίξουσιν, ἢ ὡς κοινῶς λέγεται, πα-
τοῦν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπὶ τῶν βραχιόνων, σπα-
νώτερον δ' ἐπὶ τοῦ ὀπισθένερος τῆς χειρὸς καὶ
ἐπὶ τῶν κνημῶν πλοῖα, ὅπλα, σταυρούς, ἄνθη,
χρονολογίας, Μακεδόνας, Γοργόνας, τὸν Ἐρω-
τόκριτον καὶ τὴν Ἀρετοῦσαν κτλ. κτλ.

Περιεργότατος εἶναι ὁ τρόπος, καθ' ὃν γίνεται
ἡ στίξις τοῦ δέρματος ἐν Ἰαπωνίᾳ· τὴν περι-
γραφὴν τούτου ἀρῶμεθα ἐκ συγγράμματος « περὶ
τῶν φυσικῶν ἰδιωμάτων τῶν Ἰαπῶνων », ὅπερ
ἀρτίως ἐδημοσίευσεν ὁ Γερμανὸς ἰατρός Baetz,
καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἰοκοχάμα τῆς Ἰαπωνίας
Πανεπιστημίου.

Ἡ συνήθεια τοῦ στίξιν τὸ δῆμα γράφει οὐ-
τος, ἐπικρατεῖ μόνον παρὰ τῷ χυδῆν ὄχλῳ· οἱ
ἀχθοφόροι, οἱ πεζοδρόμοι, οἱ παλαισταί, πάντες
καθόλου ἐκεῖνοι, ὧν τὸ ἐπιτήδευμα ἀπαιτεῖ κα-
τανάλωσιν ὑπέρμετρον μυϊκῆς δυνάμεως καὶ οἱ-
τινες ἐργαζόμενοι ἐν ταῖς πόλεσιν, εἰσὶν ἠναγκα-
σμένοι νὰ μὴ ἀφίνωσι γυμνὸν τὸ σῶμα, νομί-
ζουσιν ὅτι διὰ τῆς στίξεως δύνανται νὰ ἀπο-
κρύψωσι τὴν γυμνότητα. Τὰ κοσμοῦντα τὸ δῆμα
των στίγματα φαίνονται μακρόθεν ὡς ἐνδύμα-
τα καὶ οὕτως ἀνενοχλήτως ἐργάζονται γυμνοί.

Τούτου δ' ἔνεκα ὅταν ἡ στίξις ἦναι πλήρης